

4WT Firespørsmåls prøven

Aslak E Himle
Januar 2016
Rana Rotary

Prøven er spørsmål om etikk og moral

Moral: Den måten hvorpå vi faktisk lever, vår evne til til å velge mellom rette og gale, gode og onde handlinger.

Moralske prinsipper: Regler som veileder våre handlinger mht hva som er rett og galt.

Etikk: Når vi tenker gjennom våre handlinger i lys av moralske prinsipper.

Moralske prinsipper

Bibelens 10 bud er moralske prinsipper.

Hvilket moralsk prinsipp mener du er det viktigste?

- For bedriften.
- For mennesker imellom generelt.

Ulike religioner - samme moralske regel

Kristen: Som dere vil at andre skal gjøre mot dere, slik skal dere gjøre mot dem.

Confucianism: Do not unto others what you would not have them do unto you.

Islam: No one of you is a believer until he desires for his brother that which he desires for himself.

Hinduism: This is the sum of duty: Do naught unto others which would cause you pain if done to you.

Buddhism: Hurt not others in ways that you yourself would find hurtful.

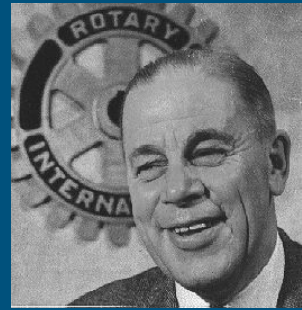
Normativ etikk - generelle regler for hvordan man bør leve - Tre dominerende teorier

Konsekvensialisme: Hvilken handling produserer de beste konsekvensene.

Pliktetikk: En handling er riktig dersom den er i overensstemmelse med et etisk prinsipp eller en moralsk regel.

Dydsetikk: Dydsetikk fokuserer på den handlendes karakter heller enn regler for riktig adferd, f.eks. «rettferdighet», «måtehold», eller «barmhjertighet»

Bakgrunne for the 4WT

- Herbert J. Taylor skulle forsøke å berge bedriften "Club Aluminium Company", som var på konkursens rand.
- Hadde like gode produkter som konkurrentene.
- Måtte utvikle noe som konkurrentene ikke hadde:
 - Human kapital, de ansattes moral.

Bakgrunne for the 4WT

Løsningen ble å utvikle et sett enkle moralske prinsipper som alle i bedriften enkelt kunne huske.

- Regler som veiledet hva de tenkte, sa og gjorde.

4-Spørsmålsprøven ble adoptert av Rotary i 1943 som et hjelpemiddel til å vedlikeholde og utvikle høye etiske standarder mellom mennesker.

4WT - Om saker vi tenker, sier og gjør:

1. Er det **SANT**?

2. Er det **RETTFERDIG** overfor alle det angår?

3. Vil det skape **GOODWILL / BEDRE VENNSKAP**?

4. Vil det være **TIL DET BESTE** for alle det angår?

Noen eksempler

Det du har tenkt å si kan være **sant**, men det kan være **upassende** å si det akkurat nå. Gjør du det, kan det **gå ut over vennskapet**, være **urettferdig** for noen det gjelder og og slik heller **ikke være til beste** for andre.

Det du gjør eller sier **kan styrke vennskapet med en aktuell person** og være til beste for han og deg. Men det er kanskje **ikke til det beste for andre** eller rettferdig overfor andre. Kanskje er det tilogmed usant. Så på sikt vil det også kunne ødelegge forholdet dere imellom.

Det du har tenkt å si kan være **sant**, og det kan være en **passende** anledning å si det nå, men er det **nødvendig**? Vil vennskap styrkes om du sier det? Vil det være rettferdig for de involverte? Vil det komme noe godt ut av det?

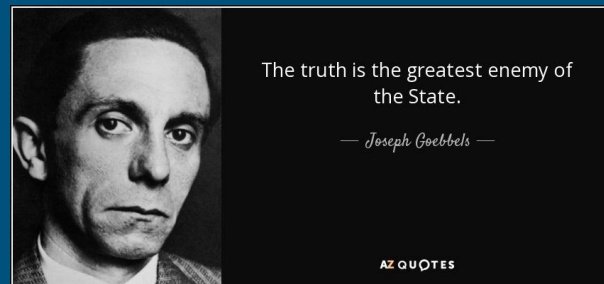
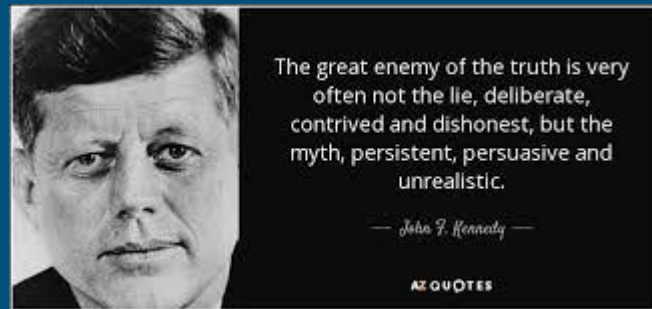
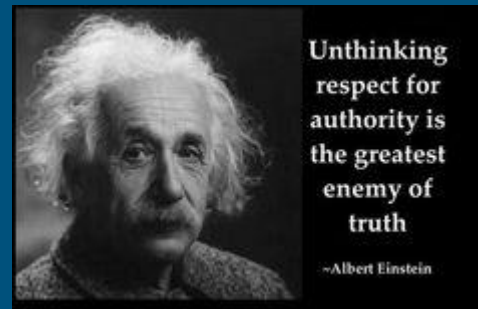
Fiender av sannheten

Sterke følelser: Hat, kjærlighet, misunnelse, sinne, frykt, etc.

Sterke behov: Sult, egoisme, selvhevdelse, seksualdriften, politisk makt, etc.

Myter.

Uklare situasjoner, kaos.

Immaterielle resultater H J Taylor

- Økt goodwill og tillit hos kunder, konkurrenter og publikum.
- Forbedret moralsk karakter hos ansatte.
- Ringvirkninger til rollene som ektefelle, forelder, venn og borger.

4WT og Club Aluminum Company

Ord som "bedre, beste, største og fineste" forsvant fra annonser: Bestod ikke 4WT => Bedre tillit til firmaet. Mer goodwill.

Fjernet nedsettende påstander om konkurrentenes produkter: Bestod ikke 4WT => Skapte mer tiltro og fremmet vennskap.

Taylor berget firmaet, og det begynte å gå godt.

4-spørsmålsprøven

Riktig benevnelse?

Mer riktig: 4-veistesten.

Som ung mann ble jeg tiltrukket av Rotary på grunn av 4-WT....Jeg så at mange Rotarianere ikke fortalte sannheten, heller ikke vurderte de rettferdighet i sin relasjon med andre. Det merkelige var at Rotarianere ofte repeterte de 4 spørsmålene, men at det stoppet der. Jeg tror den beste måten å forandre verden på er å endre seg selv. Det er ikke godt nok at Rotarianere bare er enig i 4WT og leser den opp en gang i blant. Den bør settes ut i praksis..... Hvis dette blir gjort, vil Rotarianere ikke trenge å lete etter nye medlemmer, snarere vil de komme selv og si "Jeg vil bli en Rotarianer - akkurat som deg!"

Placid Oluigbo, RC Festac Town, District 9110 Nigeria